

Store forskelle i kommunikationshjælp til børn og unge med vidtgående handicap

25. april 2016

Ombudsmandens Børnekontor har det seneste år besøgt en række institutioner for børn og unge med vidtgående handicap og næsten intet sprog. Den overordnede konklusion er positiv, men ombudsmanden peger bl.a. på store forskelle i, hvor gode institutionerne er til at udnytte teknologi i kommunikationen med børnene og de unge.

”Mange af disse børn og unge har intet eller et meget begrænset verbalt sprog. De er altså helt afhængige af, at andre kan tolke dem og kompensere for deres manglende sprog. For børnene er det af stor betydning med optimal udnyttelse af de redskaber, der findes – ikke mindst de teknologiske”, siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen.

Drøftelser med myndighederne

Nogle institutioner giver børnene mulighed for at være i fast kontakt med deres familie via FaceTime eller Skype, mens andre børn ikke har den mulighed. En enkelt institution har QR-koder på seng og gangstativ, der giver personalet adgang til små film med oplysninger om barnet. Bl.a. hvordan barnet skal lægges i seng, og hvordan han eller hun bedst kommunikerer. En anden institution optog børnene på video og analyserede derefter optagelserne for at afkode børnenes måde at kommunikere på.

Ombudsmanden har i løbet af 2015 besøgt 10 institutioner, hvor børn og unge opholder sig eller bor på grund af vidtgående og varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne. Besøgene er blevet gennemført i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur.

I forlængelse af besøgene vil ombudsmanden nu drøfte med Social- og Indenrigsministeriet, Socialstyrelsen og socialtilsynene, om der er behov for at udbrede kendskabet til de IT-hjælpe midler, der kan understøtte kommunikationen for børn og unge med begrænset eller intet verbalt sprog. Ligesom ombudsmanden opfordrer institutionerne til at lade sig inspirere af hinanden.

”Kommunikation er i praksis grundlaget for, at disse børn og unge kan få medbestemmelse i deres eget liv”, siger Jørgen Steen Sørensen.

NYHED

Læs temarapporten her.

For flere kommentarer kontakt:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, telefon 20 33 97 52.

Kontorchef for Børnekontoret Bente Mundt, telefon 33 13 25 12.

FAKTA

REGLER OM STØTTET KOMMUNIKATION

- Det fremgår af artikel 12, stk. 1, i FN's Børnekonvention, at et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, har ret til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet. Barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med barnets alder og modenhed.
- Ifølge artikel 7, stk. 3, i FN's Handicapkonvention har et barn med handicap ret til frit at udtrykke sine synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet selv, på lige fod med andre børn, idet barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med barnets alder og modenhed samt ret til at modtage handicap- og alderssvarende bistand for at virkeliggøre denne ret.

EKSEMPLER PÅ KOMMUNIKATION MED IT-HJÆLPEMIDLER

- Optagelse af video af det enkelte barn for at kunne analysere barnets måde at kommunikere på.
- Brug af Skype eller FaceTime til at kommunikere med familie.
- QR-koder f.eks. på et barns kørestol, hvor der ved scanning af koden bliver vist oplysninger om barnet og små film f.eks. om, hvordan barnet kommunikerer.
- En stor touch-skærm, der gør børnene i stand til at vælge aktiviteter.

TEMA FOR TILSYNSBESØG

- Hvert år vælger ombudsmanden i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur et eller flere temaer for årets tilsynsbesøg.
- I 2015 var temaet på børneområdet børn og unge, som på grund af vidtgående og varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne opholder sig eller bor på institution.
- Under tilsynsbesøgene fokuserede ombudsmanden bl.a. på kommunikationen med børnene og de unge og de forskellige måder, børnene og de unge kommunikerede på.
- Årets tema var relevant for hovedparten af tilsynsbesøgene.
- Temaet afrapporteres i en særskilt rapport, hvori ombudsmanden sammenfatter og formidler de væsentligste resultater.
- Temaet for Børnekontorets tilsynsbesøg i 2016 er psykiatriske døgnafdelinger, og et af de centrale spørgsmål er brugen af tvangsfiksering over for børn og unge.

Se mere om ombudsmandens arbejde med temaer her

Læs mere om ombudsmandens tilsynsbesøg

Læs mere om Ombudsmandens Børnekontor